

Behoort bij schrijven no. 805.037

Ex. no. 2

Dit exemplaar bestaat uit 6 blz.

GEHEIM

ALGEMENE VERGADERING DER PACIFISTISCH SOCIALISTISCHE PARTIJ 1965

S a m e n v a t t i n g

Op 2 en 3 oktober j.l. hield de Pacifistisch Socialistische Partij (PSP) haar Algemene Vergadering.

Het door het Partijbestuur en de beide Kamerfracties in het verslagjaar gevoerde beleid, verkreeg overwegend instemming. De Tweede Kamerfractie oogstte met name waardering, voor haar stellingname ten aanzien van de monarchie en de z.g. kwestie Von Amsberg. Het congres aanvaardde een motie, waarin o.m. instemming werd betuigd met het, door de Kamerfractie ingenomen, republikeinse standpunt.

Een ontwerp tot wijziging van het Gemeente- en Provincieprogramma der PSP, alsmede een aantal, in resoluties neergelegde, eisen en gewenste maatregelen welke, zowel nationaal als internationaal, ontspanning op sociaal-economisch en politiek terrein beogen, vormden de overige hoofdpunten van dit, in rustige sfeer verlopen, congres.

De tendens naar overvleugeling van het pacifistische door het socialistische element, lijkt zich in de samenstelling van het nieuwbenoemde partijbestuur voort te zetten.

GEHEIM

GEHEIM

Dit exemplaar bestaat uit 6 blz.

ALGEMENE VERGADERING DER PACIFISTISCH SOCIALISTISCHE PARTIJ 1965

I Inleiding

De Pacifistisch Socialistische Partij (PSP) hield op 2 en 3 oktober j.l. in Koog aan de Zaan haar Algemene Vergadering. Door het Partijbestuur werd de herziening van het in januari 1962 vastgestelde Gemeente- en Provincieprogramma der PSP het belangrijkste, ter vergadering te behandelen, onderwerp genoemd.

Perscommentaren evenwel, releveerden in hoofdzaak het door de vergadering ingenomen republikeinse standpunt; in één daarvan werd de kwestie monarchie of republiek het meest spectaculaire en het politiek belangrijkste onderdeel van de Algemene Vergadering genoemd.

Het PSP-congres werd bijgewoond door circa 200 afgevaardigden. In de periode, voorafgaande aan de vergadering, organiseerde de PSP-leiding een landelijke ledenwerfactie, in de hoop op het congres een propagandistisch succesje van enige honderden nieuwe leden te kunnen aankondigen. De ledenwinst bleef echter belangrijk beneden de 100.*)

De samenstelling van een ontwerp-politiek program voor de partij vindt nog weinig voortgang; eerst op de Algemene Vergadering in het jaar van 1966 wordt de behandeling daarvan tegemoet gezien.

II Het congres

a. Algemene beleidsbeoordeling

Evenals in 1964, getuigde ook deze, vrijwel geheel voor de pers toegankelijke, Algemene Vergadering, van een relatief grote belangstelling voor de gang van zaken in de partij en voor haar praktische politiek.

In tegenstelling met de vrij felle kritiek, die in 1964 op de jaarvergadering werd uitgebracht, ondervond thans het beleid van het Partijbestuur en dat van de beide Kamerfracties, niettegenstaande het ontbreken van een vastgestelde beleidslijn (politiek program), overwegend waardering en instemming. Het beleid van Partijbestuur, Kamerfracties, politiek secretaris en redactie van het partijorgaan "Bevrijding", werd dan ook - nadat bij de behandeling van verschillende verslagen

*) Het ledental der partij bedroeg omstreeks september j.l.: 3786.

GEHEIM

een aantal kritische opmerkingen waren gemaakt - tenslotte met algemene stemmen goedgekeurd.

De op het Partijbestuur uitgebrachte kritiek richtte zich o.m. op de onvoldoende steunverlening aan de verkiezingsacties in het Rijnmondgebied, waaraan - zoals een afgevaardigde uit Rotterdam meende - het succes van de Boerenpartij mede zou zijn toe te schrijven. De afdeling Den Haag maakte bezwaar tegen de gelukwens van het Partijbestuur aan de Engelse Labour Party bij de door deze behaalde verkiezingsoverwinning, daar de Labour Party o.m. het gebruik van militair geweld aanvaardt.

De Tweede Kamerfractie kreeg slechts op enkele punten, en dan nog zeer milde, kritiek. Met name de, in meerderheid radicaal-socialistische, afdeling Rotterdam verzocht om meer "vuurwerk", i.c. een meer spectaculair optreden om de "massa" te kunnen bereiken. De heer Lankhorst wees dit echter met beslistheid af.

Veel waardering bleek te bestaan voor het optreden van de fractie inzake de verloving van H.K.H. Prinses Beatrix met de heer Von Amsberg en het daarbij ingenomen republikeinse standpunt. (Zie onder b.)

Met name de kritiek die door de beide, relatief grote, afdelingen Rotterdam en Amsterdam werd uitgebracht, was onvervalst socialistisch, om niet te zeggen marxistisch. Dit zou kunnen duiden op een versterking van de tendens naar overheersing van het pacifistische element in de PSP door het socialistische. Ook de benoeming van Brandsen, Bovenkerk en vooral van Dr. Ger Harmsen tot lid van het Partijbestuur, moet als een vergroting van de invloed der linkervleugel worden gezien. (Voor de samenstelling van het nieuw benoemde Partijbestuur wordt verwezen naar bijlage I.)

b. Het republikeinse standpunt

Het congres nam - na wijziging - een door de afdeling Amsterdam ingediende motie aan, onder meer inhoudende:

"dat hij, die tot Hitlers Wehrmacht heeft behoord en zich - toen daar ruimschoots gelegenheid voor was - nimmer duidelijk gedistancieerd heeft van het nationaal-socialistische regime, geen vooraanstaande positie in Nederland behoort in te nemen;

Dit exemplaar bestaat uit 6 blz.

GEHEIM

- 4 -

dat het voornemen een dergelijk iemand door een huwelijk met de kroonprinses tot prins-gemaal te bestemmen, de onaanvaardbaarheid van de monarchie meer dan ooit duidelijk maakt".

De motie besluit met de instemming van het congres met het, door de Tweede Kamerfractie (van de PSP) bekend gemaakte, afwijzende standpunt ten aanzien van de monarchie.

Enkele afgevaardigden oordeelden de motie overbodig, doch slopen er zich bij aan, toen zowel Lankhorst als Hoek (politiek-secretaris) daarin een welkome steun aan de fractie zagen. Voornamelijk door tussenkomst van Lankhorst, werd de tekst der ingediende motie enigszins verzacht. Lankhorst waarschuwde tevens voor overdrijving in deze affaire, daar zulks de publieke opinie wel eens ten nadele van de PSP zou kunnen beïnvloeden. Hij uitte waardering voor de wijze, waarop Koningin Juliana haar taak als staatshoofd vervult, in verband waarmee het in het verleden voor de partij niet opportuun was stelling te kiezen in het vraagstuk "monarchie of republiek". De kwestie was echter acuut geworden na de ontwikkelingen rond Prinses Irene en in het bijzonder na die rond de verloving en huwelijksaankondiging van de Kroonprinses. (PSP-voorzitter Wiebenga liet zich in een t.v.-interview op gelijke wijze uit.)

Deze situatie dwong de PSP, uitgaande van de opvatting dat de monarchie "uit de tijd" en niet in overeenstemming met de democratie is, haar republikeinse zienswijze kenbaar te maken. Het is niet denkbeeldig, dat - zoals het CPN-dagblad "De Waarheid" dd. 7 oktober stelde - de PSP haar principiële keuze voor de republiek zo nadrukkelijk manifesteert in de hoop daardoor bij de komende verkiezingen voordeel te behalen. De afdeling Amsterdam verzocht de Tweede Kamerfractie, buiten de motie om, er bij de regering op aan te dringen het huwelijk van H.K.H. Prinses Beatrix niet in de hoofdstad te doen plaatsvinden. Een PSP-raadslid stelde dienovereenkomstig reeds vragen aan B. en W. van Amsterdam. De PSP stelt zich voorts kennelijk achter de activiteiten van het reeds bekende "Comité Verzoekschrift Staten-Generaal".

c. De kwestie Vietnam

De ontwikkelingen in Vietnam blijven de PSP voortdurend bezighouden. Waarschijnlijk mede geïnspireerd door de activiteiten van het

GEHEIM

Dit exemplaar bestaat uit 6 blz.

GEHEIM

- 5 -

Amerikaanse Vietnam Day Committee, wordt thans van PSP-zijde in den lande een serie openbare, aan Vietnam gewijde, bijeenkomsten belegd. In de partijpers en in radio-en t.v.-uitzendingen wordt propaganda voor deze actie gemaakt. Een en ander draagt overigens een eenzijdig anti-Amerikaans karakter. In zijn openingsrede op het congres zei partijvoorzitter (thans vice-voorzitter) Vogt, dat de PSP er aan zal blijven werken, dat het verzet in Nederland tegen de Amerikaanse Vietnam-politiek steeds scherpere vormen zal gaan aannemen. Voorts wordt, in een der aangenomen resoluties, het gewelddadig optreden van de V.S. tegen de volken van Vietnam en Latijns-Amerika ten scherpste veroordeeld, evenals de houding van de Nederlandse regering, die slaafs de politiek van Amerika volgt en daardoor het optreden van "de onderdrukkers" steunt.

Vermeldenswaard is nog, dat een fel omstreden artikel over de kwestie Vietnam in het PSP-orgaan "Bevrijding" leidde tot het bestuursstandpunt, dat slechts de hoofdredacteur voor de inhoud verantwoordelijk is en niet het partijbestuur.

d. resoluties

Een drietal resoluties werd aangenomen, respectievelijk handelende over inkomens- en vermogensverschillen in Nederland, over maatregelen ter bevordering van de politieke en economische ontvoogding en van de internationale ontspanning in de wereld en tenslotte over de noodzaak van spoedige totstandkoming van de wet op de luchtverontreiniging.

) III

Partijprogramma voor 1965-'67

Besloten werd op 5 februari 1966 een demonstratief congres te houden, waar het herziene gemeente- en Provincieprogramma aan partij en pers zal worden aangeboden. Direct hieraan voorafgaand vindt een buitengewone Algemene Vergadering plaats, om te beslissen over het al dan niet aanvaarden van bestuursverantwoordelijkheid in Provincie en Gemeente. Het tijdstip van deze bijeenkomsten is gekozen als startsein voor de verkiezingsacties, zoals trouwens het handelen van de PSP de komende twee jaar in overwegende mate bepaald zal worden door de verkiezingen in deze periode. Ofschoon deze verkiezingen volgens de PSP geen halszaak voor de partij zullen zijn, ziet men een toenemende groei van de

GEHEIM

Behoort bij schrijven no. 805.037

Ex. no. 2

Dit exemplaar bestaat uit 6 blz.

GEHEIM

- 6 -

partijinvloed toch als voorwaarde voor het bewerkstelligen van veranderingen in de bestaande maatschappelijke situatie. Eveneens acht men het uit het oogpunt van wederzijdse steunverlening van groot belang contacten te leggen, te onderhouden of te intensiveren met verwante groepen in het buitenland, waarbij met name Joegoslavië wordt genoemd.

15 november 1965

GEHEIM

BIJLAGE I

Behoort bij schrijven no. 805.037

Ex. no. 2

Dit exemplaar bestaat uit 3 blz.

GEHEIM

Partijbestuursleden PSP, gekozen op de Algemene Vergadering dezer Partij op 2 en 3 oktober 1965.

Voorzitter	drs. H. Wiebenga, 48 jaar, leraar Staats- en Handelswetenschappen; - was reeds eerder (1959) lid van het Partijbestuur PSP.	(*pacifistisch-socialistisch)
Vice-voorzitter (interne zaken)	J.E. Vogt, 38 jaar, landbouwtchnicus; - vervult reeds enige jaren een functie in het PB, laatstelijk als voorzitter der PSP.	(pacifistisch-*socialistisch)
Vice-voorzitter (externe zaken)	W. de Wolf, 37 jaar, Ambtenaar bij de Sociale Verzekeringsbank, vervult met een kleine onderbreking sedert 1959 een partijbestuursfunctie, laatstelijk als vice-voorzitter; behoort tot z.g. <u>linkse</u> groep in de PSP.	(pacifistisch-*socialistisch)
Alg. secretaris	J. van der Veen-Woelders, 46 jaar, weduwe van wijlen het 2e Kamerlid Ds. N. van der Veen; - sedert 1962 lid Partijbestuur PSP; herkozen als alg. secretaris.	(pacifistisch-socialistisch)
Politiek secretaris.	C. Hoek, 40 jaar, laborant; - zowel pacifist als socialist; is sedert 1961 lid van de Partijraad PSP en sinds 1963 politiek secretaris der PSP; voorts lid Comité 29 november 1962 (Comité van 100).	(pacifistisch-socialistisch)
Alg. penningmeester.	L.P. du Bois, 72 jaar; gepensioneerd gemeente ambtenaar; - sedert 1962 penningmeester der PSP.	(*pacifistisch-socialistisch)
Alg. propagandist.	J. Brandsen, 34 jaar; - heeft met enkele onderbrekingen sedert 1958 functies bekleed in het Partijbestuur en de Partijraad der PSP, behoort tot <u>linkse</u> groep in de Partij.	(pacifistisch-socialistisch)

GEHEIM

Behoort bij schrijven no. 803.037

Ex. no. 2

Dit exemplaar bestaat uit 3 blz.

GEHEIM

- 2 -

Hoofdredacteur PSP-orgaan.	drs. B. van der Lek, 34 jaar, bio- loog; maakt sedert 1961 deel uit van het Partijbestuur; herkozen als hoofdredacteur.	(*pacifistisch-socia- listisch)
Voorzitter radio- en tv-commissie.	P.H. Kloosterman, 35 jaar, vertegen- woordiger; - sedert 1963 lid gewestelijk bestuur PSP; in oktober 1964 in het Partijbe- stuur gekozen.	(pacifistisch-socia- listisch)
Jongerensecretaris.	P.P. de Bruin, 48 jaar; - in 1962 Gemeenteraadslid PSP en se- dert 1964 voorzitter PSP-afdeling Amersfoort.	(pacifistisch-socia- listisch)
2e Secretaris.	H. Caspers, 20 jaar, kantoorbediende; - sinds 1963 heeft hij een bestuurs- functie in het gewest Zuid-Holland PSP; bestuurslid Vormings- en Trai- ningscentrum voor geestelijke weer- baarheid en geweldloze actie.	(pacifistisch-socia- listisch)
Voorzitter Sectie Vertegenwoordigen- de Lichamen.	W. Spans, 50 jaar, handelsagent; - sedert 1962 lid Gemeenteraad PSP te Utrecht; <u>linkse</u> socialist met communistische sympathieën en contacten.	(pacifistisch-*socia- listisch)
2e Politiek secre- taris.	drs. F. de Vries, 34 jaar, leraar Nederlandse Taal bij het MO; - in 1963 en 1965 lid Partijraad PSP; 1964 Gemeenteraadslid voor de PSP in Hilversum; lid Comité 29-11- '62 (Comité van 100); één der schrij- vers van het PSP-Zwartboek over Viet- nam; radio- en tv-spreker namens de PSP.	(pacifistisch-socia- listisch)
Leden	drs. H. Bovenkerk, 57 jaar, leraar geschiedenis bij het MO; - medeoprichter van het voormalig Sociaal Democratisch Centrum in de PvdA. Lange tijd hoofdredacteur van het PSP-orgaan "Bevrijding" (als zoda- nig lid Partijbestuur); behoort tot <u>linkse</u> stroming in de PSP.	(pacifistisch-*socia- listisch)

GEHEIM

Behoort bij schrijven no. 803.037

Ex. no. 2

Dit exemplaar bestaat uit 3 blz.

GEHEIM

- 3 -

J.A.F.H. Eijsermans, 25 jaar, (assistent-) accountant;
- vervult sedert 1963 o.m. functies in het Partijbestuur; herkozen als lid Partijbestuur.

(pacifistisch-*socialistisch)

Dr. G. Harmsen, 43 jaar, leraar MO;
- oud lid Partijbestuur CPN, ex-SWP, in 1964 als communist toegetreden tot PSP, scholingsleider PSP, voornaamste opsteller politiek program der PSP, geschoold communist.

(pacifistisch-*socialistisch)

D.A. Noordewier, 51 jaar, directeur Medisch Consultatiebureau tegen het alcoholisme;
- oud lid CPN, oud-voorzitter voormalige Socialistische Unie, in 1959 en sedert 1963 lid van het Partijbestuur der PSP;
behoort tot de linkervleugel in de PSP.

(pacifistisch-*socialistisch)

P.H.A. Smulders, 41 jaar, onderwijzer,
- oud lid CPN; sinds 1964 lid Partijbestuur der PSP.
Linkse socialist.

(pacifistisch-*socialistisch)

E. de Wijk, 39 jaar, kantoorbediende;
- oud ANJV-lid.
Sedert 1964 lid Partijbestuur PSP.

(pacifistisch-*socialistisch)

*) dit element is (voor zover bekend) overheersend.

GEHEIM